

Λαυρέντιος Γ. Δελλασούδας

Ο Λαυρέντιος Γ. Δελλασούδας είναι Ομότιμος Καθηγητής Ειδικής Παιδαγωγικής τού Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

Βιογραφικό και Εργογραφικό Σημείωμα [με "συνδέσμους" ανάγνωσης ορισμένων έργων (ολόκληρων ή τού πίνακα περιεχομένων)]

1. Σπουδές, επιστημονικό και διοικητικό έργο, προϋπηρεσία, διακρίσεις

- Τελείωσε το Α' Γυμνάσιο Αρρένων Πάτρας
- Έχει σπουδάσει Θεολογία, Φιλολογία, Στατιστική, «Μεθόδους και Εφαρμογάς Προγραμματισμού» και Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
- Έχει επιμορφωθεί και εξειδικευθεί [στο εσωτερικό και το εξωτερικό (υπότροφος τού Συμβουλίου τής Ευρώπης)] στην Επαγγελματική Κατάρτιση, τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, την Ειδική Αγωγή και τη Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας (ερευνητικός σχεδιασμός, διεξαγωγή ερευνών, στάθμιση κριτηρίων κ.λπ.).
- Υπηρέτησε ως μέλος ΔΕΠ τής Φιλοσοφικής Σχολής τού ΕΚΠΑ.
- Διετέλεσε: Πρόεδρος τού Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας (ΦΠΨ) τής Φιλοσοφικής Σχολής, Διευθυντής τού Κέντρου Σχολικής, Επαγγελματικής & Κοινωνικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρία ([ΚΕΣΕΚΕ](#)) τού ιδίου Τμήματος και Πρόεδρος τού Συλλόγου ΔΕΠ τής Φιλοσοφικής Σχολής.
- Υπηρέτησε (1981-1990) ως ειδικός επιστήμονας στο Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας (Διεύθυνση Σχέσεων με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες), για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού Ατόμων με Αναπηρία ή -όπως ο ίδιος προτείνει- Προσώπων με Αναπηρία.
- Εκπροσώπησε τη χώρα μας ή μετείχε σε επιτροπές, ομάδες ανταλλαγής εμπειριών και προγράμματα τής Ε.Ε. για θέματα Προσώπων με Αναπηρία ή αλλοδαπών μαθητών.
- Συνέβαλε στην αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και στην προσαρμογή σχετικών εθνικών ρυθμίσεων.
- Υπήρξε ιδρυτής και διευθυντής τής αναγνωρισμένης από το ΥΠΕΠΘ Τεχνικής και Επαγγελματικής Σχολής «ΙΚΤΙΝΟΣ».
- Έχει υπηρετήσει στη δημόσια και ιδιωτική γενική και τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση.
- Είναι μέλος ελληνικών και διεθνών επιστημονικών και άλλων οργανώσεων: Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος (στις οποίες διετέλεσε και μέλος των Δ.Σ.), Σώμα Ομοτίμων Καθηγητών (Ειδικός Γραμματέας Δ.Σ.), ARFIE (Association de Recherche et de Formation sur l'Insertion en Europe), ΕΛΕΣΥΠ (Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού), ΕΜΕ (Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία), Φιλολογικός Σύλλογος ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος, Παγχιακή Εταιρεία για τη Διαφύλαξη τής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Σωματείο «Φίλοι τού Δρομοκαΐτείου Θεραπευτηρίου».
- Έχει διατελέσει Πρόεδρος Κληροδοτημάτων.

- Έχει λάβει τιμητικές διακρίσεις από διεθνείς οργανώσεις [ROTARY-INTERNATIONAL, Club de Paris Sud Est, COFACE (Confédération des Organisations Familiales de l'Union Européenne)-EURAMIS (Programme Européen pour l'Accueil et la Meilleure Insertion Social des jeunes handicapés), EUROCLASSICA (Fédération européenne des associations de professeurs de langues et de civilisations classiques)], την Εκκλησία (I.S. Εκκλησίας τής Ελλάδος, I.M. Πειραιώς), την Τοπική Αυτοδιοίκηση (επίτιμος δημότης Χίου, Οινουσσών, Ομηρούπολης, Αμανής, Καρδαμύλων), καθώς και από άλλους φορείς [ΕΠΑΛΞΕΙΣ, Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης Κωνσταντινούπολεως, ΣΑΦΕ (Σύνδεσμος Αποφοίτων Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας) κ.ά.].
- Στο πλαίσιο τού κοινωνικού έργου του διετέλεσε (επί 15ετία περίπου) παραγωγός και παρουσιαστής (Ρ.Σ. Πειραιϊκής Εκκλησίας) ραδιοφωνικών εκπομπών με πρακτικό χαρακτήρα, κυρίως για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Έχει λάβει μέρος -με ανακοινώσεις, εισηγήσεις, παρουσιάσεις, συντονισμό, απλή συμμετοχή ή ως διοργανωτής- σε επιστημονικά συνέδρια και άλλες ανάλογες εκδηλώσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
- Αρθρογραφεί στην επίσημη εφημερίδα τού ΕΚΠΑ: «[ΕΔΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ](#)» (φύλλα 169 κ.ε.) [πρώην «[To Καποδιστριακό](#)» (βλέπε ΑΡΧΕΙΟ φύλλα 1 έως 168)], καθώς και σε άλλα έντυπα για θέματα εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, για την κλασσική παιδεία, το ζήτημα των δημόσιων και ιδιωτικών πανεπιστημίων, τον αθλητισμό των Προσώπων με Αναπηρία κ.ά.
- Διετέλεσε/διατελεί μέλος Εισηγητικών Επιτροπών και Επιτροπών Αξιολόγησης [υποψηφίων μελών ΔΕΠ, υποτρόφων ΙΚΥ, προγραμμάτων ΕΠΕΑΚ, Σχολικών Συμβούλων και Διευθυντών Εκπαίδευσης (Κεντρικής Επιτροπής διενέργειας Διαγωνισμού), ΔΟΑΤΑΠ (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ), αναμόρφωσης προγραμμάτων υποτροφιών], Εφορείας ΦΕΕΜΠ (Φοιτητικής Εστίας ΕΜΠ) κ.ά.
- Είναι μέλος τής Συντακτικής Επιτροπής τού **Φιλολογικού Περιοδικού ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ** τού Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ.

2. Διδακτικό και ερευνητικό έργο

Δίδαξε ή διδάσκει σε Σχολές και Τμήματα τού ΕΚΠΑ (σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο) καθώς και σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα/προγράμματα/οργανισμούς: Γενική και Ειδική Παιδαγωγική, Διδακτική, Σχολικό και Επαγγελματικό Προσανατολισμό μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Παιδαγωγική Ψυχολογία και Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας.

Οι έρευνες που πραγματοποιεί καθώς και οι προπτυχιακές και διπλωματικές εργασίες και οι διδακτορικές διατριβές που εποπτεύει επικεντρώνονται αφενός μεν στη **σχολική, επαγγελματική, οικονομική και κοινωνική ένταξη των Προσώπων με Αναπηρία και των αλλοδαπών μαθητών** -με αξιοποίηση τού ρόλου των βασικών παραγόντων τής αγωγής και κύρια χαρακτηριστικά τη **συμπληρωματικότητα (όχι ισότητα), τη λειτουργικότητα και την ποιότητα ζωής-** και αφετέρου στην **εξελικτική πορεία των μαθητών που αρχίζουν νωρίς τον σχολικό τους βίο** (πεντέμισι ετών), ενώ ένα σημαντικό μέρος τού όλου ερευνητικού έργου του αφορά στη **στάθμιση κριτηρίων** και στη **διεξαγωγή στατιστικών ερευνών** για τα παραπάνω θέματα.

Ιδιαίτερα Επιτεύγματα: Έρευνες και προτάσεις για την αναβάθμιση τής Ειδικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, τη θέση και την εκπαίδευση τού αλλοδαπού μαθητικού πληθυσμού στη χώρα μας (**συνεργασία με τον ομότιμο καθηγητή Θεόδωρο Παπακωνσταντίνου και τον καθηγητή Γεώργιο Μάρκου**), το έργο τής Εκκλησίας για τις Κοινωνικά Ευπαθείς Ομάδες -κυρίως για τα ΠΜΑ-, τη σημασία τού αθλητισμού των ΠΜΑ και την εκπαίδευση των

εκπαιδευτικών. Στο πλαίσιο τής τελευταίας δράσης του εντάσσεται και η επί προεδρίας του αύξηση των ωρών διδασκαλίας τού μαθήματος τής **Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο Τμήμα ΦΠΨ**.

3. Συγγραφικό έργο

Το κυρίως συγγραφικό του έργο αποτελεί μία προσπάθεια ολοκληρωμένης αντιμετώπισης τής κοινωνικής ένταξης με ποιότητα ζωής των κοινωνικά ευπαθών ομάδων και κυρίως των Προσώπων με Αναπηρία και αναφέρεται στις ενέργειες που αρχίζουν από την πρόληψη και φθάνουν στα ζητήματα τής ώριμης ηλικίας. Σε όλα τα έργα του περιγράφονται σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις και εφαρμοσμένες πρακτικές για την ποιοτική/λειτουργική σχολική, επαγγελματική, οικονομική και κοινωνική ένταξη-ενσωμάτωση των προσώπων αυτών.

Α'. Από το συνολικό έργο του, αυτό που αφορά στα Πρόσωπα με Αναπηρία, τη σχολική ένταξη τού αλλοδαπού μαθητικού πληθυσμού και την εκπαίδευση των φοιτητών είναι κυρίως το εξής:

1. Επαγγελματικές μονογραφίες και σταθμίσεις βαθμολογιών κριτηρίων (tests) που πραγματοποιήθηκαν το 1973 για λογαριασμό του ΟΑΕΔ, στο πλαίσιο τής εκπαίδευσής του ως Συμβούλου Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
2. Συμμετοχή στη δημοσιευμένη έρευνα τού καθηγητή Αντ. Δανασσή-Αφεντάκη: "Έξωσχολικοί παράγοντες και σχολική επίδοση των μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης", τόμοι Α' και Β', Αθήνα 1988.
3. Στάθμιση τού κριτηρίου τού Raven "Standard progressive matrices", η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο τής έρευνας με ά.ά.2. Οι σχετικές κλίμακες, που δημιουργήθηκαν για τους μαθητές των δύο τελευταίων τάξεων τής Β/βάθμιας εκπαίδευσης (ανά μία για κάθε τάξη και φύλο), στηρίχθηκαν σε δείγμα 2.733 μαθητών των αντίστοιχων τάξεων.
4. "Le cheminement de l'orientation professionnelle des personnes handicapées. Une expérience faite dans le milieu suisse", Athènes 1991. (σ. 35)
5. Δελλασούδας, Λ. (1991). Κοινωνική κοινωνική πολιτική και ειδική επαγγελματική κατάρτιση. Προτάσεις ενόψει τού 1992, Αθήνα: Βιβλιοθ. Σ. Ν. Σαριπόλου. (σ. 175)
6. Δελλασούδας, Λ. (1991). Η πορεία τού επαγγελματικού προσανατολισμού των Α.Μ.Α. Μια εμπειρία από τον ελβετικό χώρο. Στο ανθολόγιο ΧΑΡΙΣ: Αφιέρωμα στον Καθηγητή Ν. Μελανίτη, Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών, σ. 343-360.
7. Δελλασούδας, Λ. (1992). Η ειδική επαγγελματική κατάρτιση. Σειρά αυτοτελών δημοσιευμάτων περιοδικού ΠΑΡΟΥΣΙΑ, Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών. (σ. 255)
8. "Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα τής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και προτάσεις για την εφαρμογή της στην Ελλάδα". Εισήγηση στο Ευρωπαϊκό Συμπόσιο, το οποίο διοργάνωσε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο με θέμα: "Η ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση ως εργαλείο για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την εκπαίδευση των μαθητών: πρόκληση για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα" (Αθήνα 21-23 Ιουνίου 1995), έκδ. Πρακτικών 1996, σ. 77-85.
9. "Quality of life for disabled people. A proposal for a measuring model". Εισήγηση στο "2nd European Conference on Quality of Life for People with Special Needs: Good Practices", που πραγματοποιήθηκε στη Φινλανδία (Porvoo 22-26 Νοεμβρίου 1995). (σ. 10)
10. Δελλασούδας, Λ. (1997). Εκκλησία και κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες. Έρευνα για την υπάρχουσα δράση και τις προτάσεις ανάπτυξής της, Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών. (σ. 167). ([Δείτε το βιβλίο σε μορφή pdf](#)).
11. Δελλασούδας, Λ. (Επιμ.) (1999). Εκκλησία και άτομα με ειδικές ανάγκες. Πρακτικά Α' εκδήλωσης (Μάιος 1994) τού ερευνητικού προγράμματος «Θρησκευτική Αγωγή και Κοινωνική Ένταξη ΑΜΕΑ», Αθήνα: Αποστολική Διακονία τής Εκκλησίας τής Ελλάδος. ([Δείτε το βιβλίο σε μορφή pdf](#)).

12. Δελλασούδας, Λ. (2001). Σχολικός και επαγγελματικός προσανατολισμός ατόμων με ειδικές ανάγκες. Πρακτικές εφαρμογές στην Ελβετία και τη Γαλλία, Αθήνα: **Παιδαγωγικό Ινστιτούτο**. [τόμ . Α' (σ. 264), τόμ. Β' (σ. 139), τόμ. Γ' (σ. 97)] (δείτε <http://www.noesi.gr/library.a.a.79>)
13. Dellassoudas, L. G. (2000). Church and social integration of disabled people. The Greek Orthodox Theological Review, 45 (1-4), σ. 597-627. ([Δείτε το άρθρο σε μορφή pdf](#)).
14. Dellassoudas, L. G. (2001). Church and social integration of disabled people. Major Research Paper in Panorama, International Journal of Comparative Religious Education and Values, 13 (1), Germany , σ. 109-133. ([Δείτε το άρθρο σε μορφή pdf](#)).
15. Δελλασούδας, Λ. (2005). Φιλανθρωπική και πνευματική διακονία τής Εκκλησίας και κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες. Αποτελέσματα έρευνας για τη δράση των ορθόδοξων χριστιανικών εκκλησιών, Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών. (σ. 199). ([Δείτε το βιβλίο σε μορφή pdf](#)).
16. **Δελλασούδας, Λ. (2005). Εισαγωγή στην Ειδική Παιδαγωγική, τόμ. Α'**, Σχολική ένταξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Αθήνα: έκδ. τού ιδίου. (σ. 515). ISBN 960 - 630 - 385 - 3 (β' έκδοση βελτιωμένη και συμπληρωμένη) ([περιεχόμενα](#))
17. **Δελλασούδας, Λ. (2005). Εισαγωγή στην Ειδική Παιδαγωγική, τόμ. Β'**, Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Αθήνα: έκδ. τού ιδίου. (σ. 419). ISBN 978 - 960 - 630 - 603 - 7 ([περιεχόμενα](#))
18. **Δελλασούδας, Λ. (2004). Εισαγωγή στην Ειδική Παιδαγωγική, τόμ. Γ'**, Σχολικός και επαγγελματικός προσανατολισμός ατόμων με αναπηρία, Αθήνα: έκδ. τού ιδίου. (σ. 347). ISBN 960 - 8028 - 20 - 5 ([περιεχόμενα](#))
19. **Δελλασούδας, Λ. (2006). Εισαγωγή στην Ειδική Παιδαγωγική, τόμ. Δ'**, Ποιότητα ζωής ατόμων με αναπηρία: Δείκτης κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης, Αθήνα: έκδ. τού ιδίου. (σ. 538). ISBN 960 - 631 - 159 - 7 ([περιεχόμενα](#))
20. Δελλασούδας, Λ. (2006/2013). Η συμβολή τής Θρησκευτικής Αγωγής στην κοινωνική ένταξη Προσώπων με αναπηρία. Αναλύοντας το περιεχόμενο των διδακτικών εγχειριδίων των Θρησκευτικών.
21. Δελλασούδας, Λ. (2006/2011). Τα γνωστικά αντικείμενα παιδεύουν. Το παράδειγμα και η έμπρακτη συμβολή εκ-παιδεύουν. Τελικά, ποιος και πώς μπορεί να διδάξει σήμερα περιβαλλοντική και, γενικότερα, κοινωνική συνείδηση; Άρθρο στον αφιερωματικό Τόμο: «**Η Χάρη Θέλει Αντίχαρη**», προς τιμήν τού ομότιμου καθηγητή Αντωνίου Δανασσή-Αφεντάκη, Αθήνα: ΕΚΠΑ, Τμήμα ΦΠΨ, Τομέας Παιδαγωγικής ([δείτε το άρθρο σε μορφή pdf](#))

B'. Έργα, τα οποία αφορούν στον αλλοδαπό μαθητικό πληθυσμό και τους μαθητές που αρχίζουν τον σχολικό τους βίο πεντέμισι ετών, είναι κυρίως τα εξής:

22. Παπακωνσταντίνου, Θ. & Δελλασούδας, Λ. (Επιμ.) (1994). Η διδασκαλία τής ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς μαθητές. Ειδική αναφορά σε μαθητές από την Αλβανία, Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (σ. 224)
23. Παπακωνσταντίνου, Θ. & Δελλασούδας, Λ. (Επιμ.) (1994). Η διδασκαλία τής ελληνικής γλώσσας σε μαθητές που κατάγονται από τον Πόντο, Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (σ. 267)
24. Παπακωνσταντίνου, Θ. & Δελλασούδας, Λ. (1994). «Η προβληματική τής εκπαίδευσης των αλλοδαπών μαθητών στη χώρα μας. Πρόταση αντιμετώπισης τού προβλήματος» (σ.13). Εισήγηση στο Ζ' Διεθνές Συνέδριο: "Παιδαγωγική Επιστήμη στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Τάσεις και προοπτικές" (διοργάνωση Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος-Πανεπιστήμιο Κρήτης). Έκδ. Πρακτικών Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997, σ. 384-396.
25. Παπακωνσταντίνου, Θ. & Δελλασούδας, Λ. (2000) «Η εκπαίδευση των αλλοδαπών στην Ελλάδα. Αποτελέσματα έρευνας». Έκδοση τής Διαπολιτισμικής Αγωγής: Σειρά θεωρητικών μελετών και πρακτικών εφαρμογών. Επιμέλεια Καθηγητού **Γ. Π. Μάρκου**. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής. (σ. 414)

26. Δανασσής-Αφεντάκης, Α. & Δελλασούδας, Λ. (2004). **Εφαρμογές μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας. Παράδειγμα: Ηλικία και σχολική επίδοση**, _Αθήνα: Γκέλμπεσης. (σ. 425). ISBN: 960 - 8028 - 06 - X ([περιεχόμενα](#)).

Γ'. Αρθρογραφία στην εφημερίδα του ΕΚΠΑ

27. Η αρθρογραφία του στην εφημερίδα του ΕΚΠΑ «ΕΔΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ»[πρώην «Το Καποδιστριακό»] αφορά κυρίως σε θέματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (εκπαίδευση εκπαιδευτικών, αξιολόγηση, εισαγωγή στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, κλασσική γραμματεία κ.ά. [βλ. φύλλα: [30](#), [71](#), [105](#), [107](#), [110-11](#)[διημερίδα...], [112](#), [172](#), ενώ στο φύλλο [132](#) περιλαμβάνεται άρθρο για την «Παραολυμπιάδα» και το μήνυμα του αθλητισμού των Προσώπων με Αναπηρία.

Δ'. Εισηγήσεις, διαλέξεις, παραγωγές, εκπομπές καταγεγραμμένες σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή

28. Συνεντεύξεις ή δημοσιεύματα (σε εφημερίδες, τηλεόραση, ραδιόφωνο) για εκπαιδευτικά θέματα όπως: η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η ευρωπαϊκή ιδέα στο σχολείο, η κοινωνική ένταξη των ΑΜΕΑ, η σχολική ένταξη των αλλοδαπών μαθητών και γενικότερα εκπαιδευτικά θέματα ([Δείτε σχετ.](#)).
29. Παραγωγή και παρουσίαση ραδιοφωνικών εκπομπών: i) "Επί τον τύπον των ήλων" (7 εκπομπές), ii) "Ρωτάμε τις επισήμες τής αγωγής για τα σημερινά παιδαγωγικά προβλήματα" (65 εκπομπές μέχρι 9 Απριλίου 1998), iii) "Συζητάμε την επικαιρότητα με τις επισήμες τής αγωγής" (130 εκπομπές από Οκτώβριο 1999 συνεχώς μέχρι 2008).
30. **"Παράμετροι ορθής πρακτικής στον τομέα τής απασχόλησης"** Στο: Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ.ά. (2009). *Εγχειρίδιο μελέτης για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην εργασία και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω αναπηρίας στον τομέα της εργασίας.* (σ.-231-36, 15,16, 222). ([Δείτε σε μορφή pdf](#))
31. *To μήνυμα τής 29ης Μαΐου 1453: Πομποί και δέκτες τού μηνύματος.* Επετειακή ομιλία στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών τού Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός» (29.5.2012). ([Δείτε σε μορφή pdf](#))
Χαιρετισμός στην ημερίδα τού Δήμου Ιλίου με θέμα: Κοινωνική πολιτική, Τοπική Αυτοδιοίκηση και Οικονομική κρίση (18-12-2012) ([Δείτε σχετ.](#))
32. Προβληματισμός για τον εμπαιγμό που υφίστανται οι τυφλοί (26.2.13) ([Δείτε σχετ.](#))
33. **Τρόποι ανάδειξης τής ιστορίας και τού πολιτισμού τού νέου Δήμου,** ομιλία στο Πνευματικό Κέντρο Μαρκόπουλου Ωρωπού Αττικής [12.6.2011], στο πλαίσιο τής εκδήλωσης: "Τέχνη και πολιτισμός στη σύγχρονη Ελλάδα και ο ρόλος τους στις τοπικές κοινωνίες". ([Δείτε σχετ.](#))
34. **Πρόσωπα με Αναπηρία: Ισότητα – Περιβάλλον – Ποιότητα ζωής** [Διάλεξη (Κεντρικό ΕΚΠΑ -11 Απριλίου 2011) στο πλαίσιο των εκδηλώσεων που διοργανώνει το Σώμα Ομοτίμων Καθηγητών τού ΕΚΠΑ ([Δείτε σχετ.](#).)]

Δ'. Στοιχεία Επικοινωνίας: Κοραή 55, Νέα Σμύρνη 17122, Αθήνα, τηλ: 210 9319597, Fax: 210 9319598, τηλ. κιν.: 6932 424825 E-mail:lavdellas@ppp.uoa.gr